

Lär dig om dina rättigheter i den digitala miljön

Europarådets riktlinjer för att respektera, skydda och förverkliga
barns rättigheter i den digitala miljön

Framtagen för barn och unga under 18 års ålder

www.coe.int/children

Bygga ett Europa för
och med barn

Translation co-funded
by the European Union

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Vem har gjort den här handledningen och varför?

Europarådet är en grupp med

46 länder i Europa som samverkar för fred och mänskliga rättigheter.

Det hjälper länder i Europa att **skydda barns rättigheter – dina rättigheter!**

Detta inbegriper dina rättigheter i den **digitala miljön**.

Europarådet vill att vuxna och barn ska förstå vad som behöver göras för att säkerställa att barns rättigheter respekteras i den digitala miljön.

Barns rättigheter är de löften som regeringar har gett barn för att de ska kunna leva ett bra liv.

Den digitala miljön betyder alla de sätt som barn använder datorer och internet: smarta telefoner och läsplattor, datorspel och sociala medier.

Vilka är några av de viktigaste sakerna att tänka på då man skyddar barns rättigheter?

Det finns **5** saker som alltid är viktiga och som alla som beslutar åt dig och andra barn ska respektera. De är:

- 1. Barnets bästa** är en av de viktigaste sakerna att tänka på då beslut fattas eller åtgärder vidtas.
- 2. Barn förändras mellan födelsen och 18 års ålder.** Tonåringar och småbarn har olika förmågor och behov.
- 3. Barn ska inte behandlas annorlunda utan goda skäl.**
- 4. Barns åsikter ska uppmärksammas och tas på allvar.**
- 5. Myndigheter** ska **uppmuntra, stödja och arbeta ihop med andra** (exempelvis företag, lärare, föräldrar och barn) för att skydda barns rättigheter.

"Barns bästa" innebär att då ett beslut fattas ska barnets välbefinnande prioriteras.

Myndigheter som ska stödja barn är nationella, regionala och lokala myndigheter samt organisationer som är kopplade till dem.

Vilka av dina rättigheter behöver skyddas och varför?

Alla barn ska kunna använda den digitala miljön

Detta ska:

- Vara billigt (och om möjligt kostnadsfritt på offentliga platser).
- Även kunna användas av alla er som har funktionsnedsättningar, som bor på landsbygden och som är invandrare.

Din rätt till information

- Myndigheter ska säkerställa att du har enkel tillgång till bra information för barn.
- Du ska få lära dig hur man respekterar andra online (till exempel att inte uppmuntra mobbning eller våld).
- Företag ska ge information om sina användarvillkor som du både kan finna och förstå.

Din rätt att ta del i beslut

- Skolor, myndigheter, företag och internationella organisationer ska fråga om dina åsikter och ta dem på allvar.

Din rättighet att skapa och gå med i grupper online

- Du ska inte övervakas av myndigheter eller andra då du är online, annat än då lagen tillåter det.

Din rätt att leka

- Myndigheter och företag bör främja att du leker, är kreativ, löser problem och samverkar med andra barn.

Din rätt till privatliv och skydd av personuppgifter

- Alla ska känna till din rätt till privatliv.
- Du ska få lära dig hur du skyddar dina personuppgifter online.
- Dina personuppgifter får bara användas med ditt tillstånd (eller om du är för ung, dina föräldrars tillstånd) och om det är tillåtet enligt lagen.
- Du ska ha möjlighet att förstå hur dina personuppgifter används och hur du kan ta bort dem eller rätta till felaktigheter.
- Smarta enheter i leksaker eller kläder får inte användas för att samla in information om dig.

Personuppgifter betyder namn, ålder, var du bor och var du är.

Din rätt till utbildning

- Skolor ska ha den digitala teknik du behöver.
- Du ska få de kunskaper du behöver. Att få hjälp med detta är särskilt viktigt om, om din familj är fattig eller om du har en funktionsnedsättning.

Din rätt att skyddas från skada

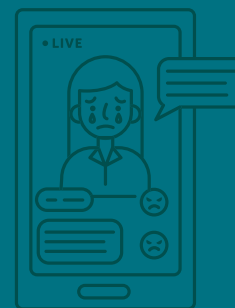
- Det ska finnas kontroll av åldersgränser.
- Du och dina föräldrar ska få lära er om mobbning, hantering av skadligt innehåll och främlingsfara.
- Du ska enkelt kunna rapportera skadligt innehåll eller beteende.
- Material med övergrepp mot barn online ska stoppas.

Skada kan exempelvis vara: mobbning, att barn fås att begå brott, att uppmuntra sexism, rasism, självmord eller självskada, spelande, sexuella övergrepp, samt användande av datorer, läsplattor eller smartmobiler så mycket att det påverkar sömnen eller hälsan.

Vad måste myndigheter och andra göra för att säkerställa att dina rättigheter respekteras i den digitala miljön?

- Skapa **lagar och riktlinjer** som skyddar dina rättigheter i den digitala miljön.
- Säkerställa att **alla samverkar**.
- **Informera och uppmana** alla som arbetar med barn att förstå och göra sitt bästa för att säkerställa att dina rättigheter respekteras i den digitala miljön.
- Säkerställa att ni alla har tillgång till den digitala miljön.

- Bedriva **forskning** för att förstå hur du kan dra nytta av den digitala miljön och skyddas från skada i den.
- **Klagomål och åtgärder.** Myndigheter ska säkerställa att du och dina föräldrar kan framföra klagomål då dina rättigheter inte respekteras, och att detta är enkelt både att förstå och göra.

© Europarådet, juli 2022

Layout & illustration: Andy Matthew, The Port Creative, Edinburgh (Storbritannien)

Alla förfrågningar rörande återgivande eller översättning av hela eller delar av detta dokument ska ställas till kommunikationsdirektoratet (F-67075 Strasbourg Cedex eller publishing@coe.int).

Åtgärder kan exempelvis vara: ursäkter, borttagande av skadligt innehåll, ersättning och korrigerande av information som är felaktig.

Denna publikation innehåller den barnvänliga versionen av rekommendation CM/Rec(2018)7 från ministerkommittén till medlemsstaterna om riktlinjer för att respektera, skydda och förverkliga barns rättigheter i den digitala miljön.

Utforska riktlinjerna och lär dig om dina rättigheter i den digitala miljön!

Mer information om Europarådets insatser inom området för barns rättigheter finns på:
www.coe.int/children

Vi vill tacka såväl professor Laura Lundy och dr Michelle Templeton vid Queen's University Belfast (Storbritannien) som hjälpt oss att ta fram denna barnvänliga version av Europarådets riktlinjer, som barnen vid Bremore Educate Together Secondary School, Dublin (Irland), vilka deltog då texten slutredigerades: Shemsedine, Margarita, Ali, Amelia, Liam, Bright, Neilas och Charlie.

**QUEEN'S
UNIVERSITY
BELFAST**

CENTRE FOR
CHILDREN'S
RIGHTS

SWE

Europeiska unionens medlemsländer har beslutat att koppla samman sitt kunnande, resurser och öden. Tillsammans har de byggt upp en zon av stabilitet, demokrati och hållbar utveckling medan de samtidigt upprätthåller kulturell mångfald, tolerans och individuella friheter. Europeiska unionen har åtagit sig att dela sina prestationer och sina värderingar med länder och folk utanför dess gränser.

www.europa.eu

Europarådet är kontinentens ledande organisation för de mänskliga rättigheterna. Det består av 46 medlemsstater, inklusive samtliga medlemmar av Europeiska unionen. Alla medlemsstater i Europarådet har undertecknat den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen), ett fördrag som syftar till att skydda de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatsprincipen. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) övervakar genomförandet av Europakonventionen i medlemsstaterna.

www.coe.int

Translation co-funded
by the European Union

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE